

คำวินิจฉัยของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๑/๒๕๕๓

วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณี พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เสนอคำร้องลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ กรณี พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

ตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปข้อเท็จจริงได้ว่า

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์ ผู้ถูกร้อง ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรองนายกรัฐมนตรี ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ยื่นบัญชี ฯ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ กรณีเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ยื่นบัญชี ฯ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ และกรณีเข้ารับตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี ยื่นบัญชี ฯ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ประกอบด้วย รายการเงินสด เงินฝาก เงินลงทุน เงินให้กู้ยืม ที่ดิน โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ยานพาหนะ สิทธิและสัมปทาน ทรัพย์สินอื่น และหนี้สิน โดยผู้ถูกร้องแสดงรายการหนี้สิน จำนวน ๒ รายการ ในการยื่นบัญชี ฯ ทั้งสามครั้ง คือ ๑) เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคาร ในตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ รายการ ยอดเงินติดลบรวมทั้งสิ้น ๗,๖๑๕,๐๘๗.๘๗ บาท ในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๑ รายการ ยอดเงินติดลบ ๗,๕๗๘,๓๓๔.๔๕ บาท และในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี จำนวน ๑ รายการ ยอดเงินติดลบ ๑๐,๓๕๕,๗๘๕.๖๑ บาท ๒) รายการหนี้สินที่มีหลักฐานเป็นหนังสือ แสดงในบัญชี ฯ ทั้งสามครั้ง รายการเดียวกันและยอดเงินกู้เท่าเดิม คือ รายการกู้ยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด จำนวน ๓ ครั้ง ยอดเงินกู้รวมทั้งสิ้น ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญากู้ยืม

๓ ฉบับ คือ (๑) สัญญากู้ยืม ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๐ จำนวนเงินกู้ ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท (๒) สัญญากู้ยืม ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๐ จำนวนเงินกู้ ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (๓) สัญญากู้ยืม ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐ จำนวนเงินกู้ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้ร้องได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องในเบื้องต้น ปรากฏว่ารายการหนี้สิน กรณีเงินกู้เบิกเกินบัญชีถูกต้องและมีอยู่จริงทุกรายการที่แสดงในบัญชี ฯ ทั้งสามครั้ง กรณีรายการกู้ยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ฯ ในปี ๒๕๕๐ จำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงินกู้ทั้งสิ้น ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้ทำการตรวจสอบโดยสอบถามไปยังบริษัท เอ เอ เอส ฯ บริษัทดังกล่าว มีหนังสือลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๒ ยืนยันว่า ผู้ถูกร้องเป็นลูกหนี้บริษัท ฯ จริง ณ วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐ และวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ มีจำนวนหนี้เงินต้นเป็นจำนวนเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ต่อมาระหว่างวันที่ ๑๕ ถึง ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ สภาผู้แทนราษฎรมีการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีทั้งคณะ ผู้ถูกร้องเป็นรัฐมนตรีคนหนึ่งที่ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจด้วย โดยฝ่ายค้านได้หยิบยกบัญชี ฯ ที่ผู้ถูกร้องแสดงต่อผู้ร้องมาอภิปราย ซึ่งมีประเด็นสำคัญคือ เรื่องการกู้ยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ฯ จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยกล่าวหาว่าหนี้สินดังกล่าวเป็นหนี้สินเท็จ กล่าวคือ ไม่ได้กู้ยืมเงินกันจริง และผู้ถูกร้องได้ตอบชี้แจงข้อกล่าวหาดังกล่าวในสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ยืนยันว่า ได้กู้ยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ฯ ๓ ครั้ง รวม ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยใช้หุ้นธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ หุ้น ค้ำประกัน เพื่อให้บุตรทั้งสี่ของผู้ถูกร้องนำไปลงทุน โดยซื้อหุ้นในบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นเงิน ๓๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท นอกจากนั้น ก็นำไปลงทุนทำไร่ร่อนที่จังหวัดพิจิตร ชื่อบริษัท ชาละวัน จำกัด และลงทุนเลี้ยงนกกระเจือกเทศ กับบริษัท ฟาร์มพิจิตรไทยปศุสัตว์ จำกัด ที่จังหวัดพิจิตร

หลังจากนั้น นายวิระ สมความคิด แกนนำกลุ่มพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้นำข้อมูลที่ได้จากการอภิปรายไม่ไว้วางใจดังกล่าว ทำเป็นหนังสือลงวันที่ ๒๓ และ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ขอให้ผู้ร้องดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง มีประเด็นที่ขอให้ทำการตรวจสอบ ๓ กรณี คือ

๑) การกู้ยืมเงินจากบริษัท เอ เอ เอส ฯ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีการกู้ยืมกันจริงหรือไม่

๒) การที่อ้างว่ามีเงินได้ส่วนหนึ่งจากรางวัลการส่งม้าแข่ง ทั้งๆ ที่มิได้เป็นเจ้าของคอกม้าหรือเจ้าของม้า

๓) บ้านริมแควที่มีสัญลักษณ์ “สบ” ที่ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และบ้านเลขที่ ๒๑๐/๗ ถนนสุขโขทัย แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นบ้านของผู้ถูกร้องหรือไม่

ผู้ร้องได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้อง ตามประเด็นที่กลุ่มพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน แจ้งเพิ่มเติม โดยรวบรวมเอกสารหลักฐานและสอบปากคำพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว รวมทั้งสอบปากคำผู้ถูกร้อง ปรากฏผลการตรวจสอบสรุปได้ว่า

๑) เชื่อว่าผู้ถูกร้องไม่ได้กู้ยืมเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จาก นายกฤษณ์นรินทร์ พลาฤทธิ์ หรือบริษัท เอ เอ เอส ฯ

๒) กรณีรางวัลจากการแข่งม้า ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าได้จดทะเบียนตั้งคอกม้าชื่อขจรเดช การจดทะเบียนตั้งคอกม้าไม่ต้องมีม้าอยู่จริง แต่การส่งม้าแข่งจะต้องส่งในสังกัดคอกม้า ผู้ถูกร้องเคยมีม้าแข่งอยู่ในความครอบครองประมาณ ๑๐๐ กว่าตัว ปัจจุบันไม่มีม้าแข่งแล้ว และเคยมีรายได้จากการส่งม้าเข้าแข่งในระหว่างปี ๒๕๒๕ - ๒๕๔๑

กรณีดังกล่าวรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๕ บัญญัติให้ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเท่านั้น และยังไม่มีการกล่าวหาว่าผู้ถูกร้องร้ายวญผิดปกติ จึงยังไม่ต้องตรวจสอบว่า ผู้ถูกร้องมีรายได้ดังกล่าวจริงหรือไม่ จำนวนเท่าใด เพื่อพิสูจน์ที่มาของทรัพย์สิน

๓) บ้านริมแควที่มีสัญลักษณ์ “สบ” ที่ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และบ้านเลขที่ ๒๑๐/๗ ถนนสุขโขทัย แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มิใช่บ้านของผู้ถูกร้อง

ในการประชุมคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๓ คณะกรรมการมีมติเป็นเอกฉันท์ ด้วยคะแนนเสียง ๕ เสียง เกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕

เมื่อผู้ร้องมีมติว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ และเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ศาลรัฐธรรมนูญจึงรับเรื่องดังกล่าวไว้พิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญให้โอกาสผู้ถูกร้องชี้แจง และยื่นเอกสารประกอบก่อนการวินิจฉัยชี้ขาด

ผู้ถูกร้องชี้แจงและยื่นเอกสารประกอบ โดยผู้ถูกร้องโต้แย้งว่า คำวินิจฉัยของผู้ร้องดังกล่าวคลาดเคลื่อนทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย สรุปว่า

ประเด็นที่ผู้ร้องวินิจฉัยว่า สัญญากู้ยืมเงินระหว่างผู้ถูกร้องกับบริษัท เอ เอ เอส ฯ จำนวน ๓ สัญญา รวมเป็นเงิน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท คือ ตามสัญญาลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๐ เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท สัญญาลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๐ เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสัญญาลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๐ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ไม่ตรงต่อความเป็นจริง เพราะได้มีการลงนามกันเพียงครั้งเดียวในวันเดียวกันทั้งสามฉบับ ในเดือนมกราคม ๒๕๔๐ ที่บ้านของผู้ถูกร้อง ถนนสนามบินน้ำ จังหวัดนนทบุรี และไม่มีการส่งมอบเงินตามจำนวน และวันที่ที่ได้ระบุไว้ในสัญญาทั้งสามฉบับ จึงถือว่าเป็นเอกสารเท็จนั้น ผู้ถูกร้องเห็นว่า คำวินิจฉัยของผู้ร้องในส่วนนี้ นอกจากจะขัดกับข้อเท็จจริงที่ปรากฏในชั้นสอบสวนแล้ว ยังเป็นคำวินิจฉัยที่ขัดกับหลักตรรกศาสตร์อีกด้วย เพราะสัญญากู้ยืมเงินระหว่างผู้ถูกร้องกับผู้ให้กู้ นั้น แม้ว่าผู้กู้จะไม่ได้รับเงินจากผู้ให้กู้ในวันทำสัญญา แต่ก็ตาม แต่ถ้าผู้กู้ได้ทยอยรับเงินจากผู้ให้กู้มาก่อนหน้านั้นเรียบร้อยแล้ว และได้มาทำสัญญารวมยอดกันที่หลัง สัญญาที่ทำขึ้นภายหลังนี้ก็มีผลบังคับกันตามกฎหมาย หากเป็นเอกสารเท็จแต่ประการใดไม่ ซึ่งในชั้นสอบสวนคดีนี้ ข้อเท็จจริงจากคำให้การของนายอนุศักดิ์ นายกฤษนันท์ และผู้ถูกร้อง ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ขอยืมเงินจากนายกฤษนันท์ ซึ่งเป็นกรรมการคนหนึ่งของบริษัท เอ เอ เอส ฯ ในช่วงปี ๒๕๓๕ เป็นเงินจำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปให้ภริยาและบุตรลงทุนในธุรกิจ นายกฤษนันท์ ได้ปรึกษากับกรรมการของบริษัท เอ เอ เอส ฯ อีก ๒ คน คือ นายอนุศักดิ์ และนายคลัง ถึงเรื่อง ที่ผู้ถูกร้องขอกู้ยืมเงินดังกล่าว ในที่สุดทั้งนายอนุศักดิ์ นายคลัง และนายกฤษนันท์ ก็ตกลง โดยใช้เงินส่วนตัวของทั้งสามคนให้ผู้ถูกร้องกู้ในงวดแรกเป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนเงินกู้ที่เหลืออีก ๔๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท นายกฤษนันท์ รับจะไปขอยืมจากนายทรงชัย ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทกับนายกฤษนันท์ เมื่อนายกฤษนันท์ ไปกู้ยืมเงินจากนายทรงชัย ได้แล้ว ผู้ถูกร้องก็ได้รับเงินกู้เป็นงวดๆ จากนายกฤษนันท์ หลายครั้ง ในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม ๒๕๓๕ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ รวมเป็นเงินที่ผู้ถูกร้อง กู้จากนายกฤษนันท์ ทั้งสิ้น ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมาต้นปี ๒๕๔๐ นายกฤษนันท์ ได้เจรจากับผู้ถูกร้องเพื่อขอโอนหนี้เงินกู้ดังกล่าวให้แก่บริษัท เอ เอ เอส ฯ ซึ่งผู้ถูกร้องก็ตกลง ผู้ถูกร้องจึงทำสัญญากู้ยืมกับบริษัท เอ เอ เอส ฯ รวม ๓ ฉบับ สาเหตุที่ผู้ถูกร้องได้ขอให้แยกทำสัญญากู้ยืมเงินเป็น ๓ ฉบับ กับบริษัท เอ เอ เอส ฯ ในวันเดียวกัน เพราะผู้ถูกร้องประสงค์จะแบ่งการชำระหนี้ โดยใช้ใบหุ้นธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ของผู้ถูกร้องและภริยา ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น ๑,๘๐๐,๐๐๐ หุ้น

มากำประกันในสัญญากู้เงินแต่ละฉบับ รวมทั้งเพื่อสะดวกต่อการชำระหนี้คืนเป็นงวดๆ ส่วนที่ลงวันที่ในสัญญากู้เงินต่างกัน ผู้ถูกร้องเห็นว่า มิใช่เรื่องผิดปกติ และเป็นเรื่องที่แวดวงธุรกิจทั่วไป มีการปฏิบัติกันเป็นปกติ ดังนั้น เมื่อผู้ถูกร้องได้รับเงินกู้มาจากนายกฤษนันท์ ผู้ซึ่งเป็นกรรมการคนหนึ่งของบริษัท เอ เอ เอส ฯ ครบถ้วนแล้ว จึงกำหนดระยะเวลากู้และการชำระเงินให้แตกต่างกัน

เมื่อผู้ร้องวินิจฉัยว่า การกู้เงินระหว่างผู้ถูกร้องกับบริษัท เอ เอ เอส ฯ ไม่มีการส่งมอบเงินกันจริง ๆ ตามจำนวนและวันที่ได้ระบุไว้ในสัญญาทั้งสามฉบับ จึงเป็นเอกสารที่เป็นเท็จนั้น ผู้ถูกร้องไม่เห็นด้วย และเห็นว่า เป็นคำวินิจฉัยที่ไม่มีเหตุผล ขัดต่อกฎหมาย และขัดกับหลักตรรกศาสตร์

ผู้ร้องแถลงยืนยันข้อเท็จจริงตามคำร้อง และชี้แจงเพิ่มเติมว่า รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญนั้น มี ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งเป็นความเห็นของคณะทำงานของผู้ร้อง อีกส่วนหนึ่งเป็นความเห็นและเหตุผลของผู้ร้อง ซึ่งคณะกรรมการจะลงชื่อทั้งเก้าคน ดังนั้น เหตุผลของคณะทำงานดังกล่าว ผู้ร้องมิได้รับฟังหรือเชื่อทั้งหมด แต่จะรับฟังเฉพาะในส่วนที่ผู้ร้องได้แจ้งและลงชื่อไว้เป็นหลักฐานส่งต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ในการออกนั่งพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ถูกร้องให้การเป็นพยานเอง และนำ นายทรงชัย อัจฉริยะรัฐชัย นายกฤษนันท์ พลาฤทธิ์ และนายลิขิต ศิรินารัตน์ มาเบิกความเป็นพยานสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องต้องการให้ภริยาและบุตรได้มีธุรกิจเป็นของครอบครัว จึงร่วมกันตัดสินใจเข้าซื้อหุ้นบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ของ นายเกรียง วงศ์วิระวัฒน์ ในราคา ๖๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เงินสดของครอบครัวมีไม่พอ จึงต้องกู้เงินจากนายกฤษนันท์ พลาฤทธิ์ และนายอนุศักดิ์ อินทรภูวศักดิ์ เมื่อได้เงินมาก็นำไปชำระค่าหุ้นให้แก่ นายเกรียง และนายเกรียงได้โอนหุ้นในบริษัท รอยัล ลานนา ฯ ให้แก่ภริยา และบุตรของผู้ถูกร้อง การกู้เงินจำนวน ๔๕ ล้านบาท จึงมีขึ้นตอนดังนี้ เมื่อครอบครัวตัดสินใจเรื่องการกู้เงินแล้วก็ได้หารือกับนายกฤษนันท์ เพื่อขอให้จัดหาเงินมาให้ยืมในวงเงิน ๔๐ ถึง ๕๐ ล้านบาท นายกฤษนันท์ ตกลงว่าจะดำเนินการให้ และหลังจากนั้นก็ได้นำเงินสดมามอบให้งวดแรก เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๓๕ จำนวน ๒ ล้านบาท ผู้ถูกร้องลงลายมือชื่อรับเงินในเอกสารการรับเงินให้นายกฤษนันท์ และบอกกับนายกฤษนันท์ว่า ครั้งต่อไป จะให้นายอภัย ระเบิดสุนทร เป็นผู้รับเงินสดนำมาให้ หลังจากนั้นนายอภัย ก็รับเงินสดนำมามอบให้อีก ๑๒ ครั้ง โดยผู้ถูกร้องลงลายมือชื่อรับเงินให้ทุกครั้ง รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๕ ล้านบาท นายเกรียงรับไปในวันเดียวกันนั้นเอง โดยทำหลักฐานการรับเงินให้ผู้ถูกร้องไว้ ๑๓ ฉบับ ต่อมาในเดือนธันวาคม ๒๕๓๕ นายกฤษนันท์ บอกกับผู้ถูกร้องว่า เงินทั้งหมดที่นำมาให้กู้ จำนวน ๔๕ ล้านบาท เป็นของบริษัท เอ เอ เอส ฯ

บริษัท ฯ ต้องการให้ผู้ถูกร้องทำสัญญาเงินกู้ให้ถูกต้อง รวมทั้งหาหลักประกันการกู้ยืมเงินด้วย ผู้ถูกร้องขอให้มีระยะเวลาการชำระหนี้ ๕ ปี และให้ถึงกำหนดชำระไม่พร้อมกัน เพื่อที่จะได้ทยอยชำระคืนให้ โดยให้ทำสัญญาเป็น ๓ ฉบับ คือกำหนดชำระห่างกันงวดละ ๒ เดือน งวดแรก จำนวน ๒๐ ล้านบาท งวดที่สอง จำนวน ๑๕ ล้านบาท และงวดที่สาม จำนวน ๑๐ ล้านบาท คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี ผู้ถูกร้องเสนอหลักประกันเป็นหุ้นธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ของผู้ถูกร้องและภริยา จำนวน ๑,๘๐๐,๐๐๐ หุ้น โดยได้ลงชื่อสลักหลังใบหุ้นเป็นการโอนลอยมอบให้ถือไว้ นายกฤษณ์นทร์ ตกลง ต่อมาประมาณต้นเดือนมกราคม ๒๕๕๐ นายกฤษณ์นทร์ แจ้งว่า จัดเตรียมสัญญาเสร็จแล้ว และมอบให้นายพีรพล อิศราประสาท ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจของบริษัท เอ เอ เอส ฯ นำมาให้ลงนามที่บ้าน ผู้ถูกร้องแจ้งว่า ให้มาในช่วงสายๆ ของวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๐ โดยได้แจ้งให้นายอภัย มาที่บ้านเพื่อลงนามเป็นพยานด้วย ในวันลงนามทำสัญญา นางสาวอุณาภรณ์ นาคล้วน ได้นำเบี้ยประชุมมามอบให้ผู้ถูกร้องที่บ้าน จึงขอร้องให้ลงนามเป็นพยานในสัญญาทั้งสามฉบับด้วย สำหรับเงินจำนวน ๔๕ ล้านบาท ที่รับมา ๑๓ งวด นั้น เมื่อได้รับมาแต่ละงวด ผู้ถูกร้องได้แจ้งให้นายเกรียงมารับที่บ้านของผู้ถูกร้อง เพื่อเป็นการชำระค่าหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ฯ โดยบอกให้นายเกรียงดำเนินการเพิ่มทุนของบริษัท ฯ และโอนหุ้นให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องไปก่อน ส่วนเงินค่าหุ้นที่ยังขาดอยู่อีก ๑๕ ล้านบาท จะหามาใช้ให้ในภายหลัง นายเกรียงได้ดำเนินการเพิ่มทุนของบริษัท รอยัล ลานนา ฯ จาก ๑ ล้านบาท เป็น ๖๐ ล้านบาท และโอนหุ้นให้ภริยาและบุตรของผู้ถูกร้องทั้งสิ้นคนละ ๑๒๐,๐๐๐ หุ้น แต่ในท้ายที่สุดผู้ถูกร้องไม่สามารถหาเงิน จำนวน ๑๕ ล้านบาท มาใช้ค่าหุ้นให้นายเกรียงได้ จึงให้บุตรทั้งสิ้นคน โอนหุ้นคืนให้นายเกรียง คนละ ๔๐,๐๐๐ หุ้น คงเหลือหุ้นคนละ ๘๐,๐๐๐ หุ้น สำหรับหุ้นของบริษัท ฯ ในส่วนที่ภริยาถืออยู่ ภริยาได้โอนให้ นางกัญญารีย์ จันทนวนพงศ์ เจ้าหน้าที่การเงินอาวุโสของบริษัทในกลุ่มในภายหลัง เพื่อเป็นการเพิ่มหลักประกันเงินกู้จำนวนดังกล่าวตามที่บริษัท เอ เอ เอส ฯ เรียกร้อง เนื่องจากหุ้นของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ที่ใช้ค้ำประกันเงินกู้ไว้ก่อนหน้านั้นมีมูลค่าลดลง เหตุที่บริษัท เอ เอ เอส ฯ ไม่ระบุจำนวนเงิน ๔๕ ล้านบาท ไว้ในบังคับของบริษัท เนื่องจากไม่อยากให้เรื่องดังกล่าวเปิดเผยต่อบุคคลภายนอกโดยไม่จำเป็น เพราะเกรงว่าจะทำความเสื่อมเสียแก่ชื่อเสียงของผู้ถูกร้อง

ผู้ถูกร้องยื่นคำแถลงการณ์เป็นหนังสือปิดคดีสรุปได้ว่า การสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องมีข้อบกพร่องอย่างน้อย ๖ ประการ ได้แก่

๑. ไม่สอบสวนเรื่องการเพิ่มทุนและการลงทุนในบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด ว่ามีอยู่จริงหรือไม่ รวมทั้งไม่ตรวจสอบการโอนหุ้นและการถือหุ้นจากสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัท

๒. ไม่นำเช็คจำนวน ๑๒ ฉบับ ของนายทรงชัย รวมไว้ในสำนวนเพื่อประกอบการพิจารณา วินิจฉัย และเพื่อให้ศาลสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงแห่งคดีได้

๓. ไม่สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานการคืนเงินกู้ของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ที่คืนให้แก่กรรมการรวมไว้ในสำนวนแล้วพิจารณาวินิจฉัย ทั้งที่นายอนุศักดิ์ ให้การว่าบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ได้คืนเงินให้แก่กรรมการแล้ว

๔. ไม่สอบสวนฐานะการเงินของนายทรงชัย ให้ถูกต้องครบถ้วน แต่กลับนำฐานะการเงินของนายทรงชัย มาเป็นเหตุในการวินิจฉัยในคดีนี้

๕. ไม่สอบสวนนายลิขิต ศิรินารัตน์ ในประเด็นการคืนเงินกู้ จำนวน ๔๕ ล้านบาท และในประเด็นการไม่ลงบังคับในปี ๒๕๕๐ ของบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด ทั้งๆ ที่นายลิขิต ศิรินารัตน์ ไปปรากฏตัวและขอชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว แต่กลับได้รับการปฏิเสธจากคณะทำงานของผู้ร้อง

๖. ไม่สอบสวนและนำหลักฐานที่มาของเงินได้ของผู้ถูกร้องในปี ๒๕๕๐ รวมสำนวนแล้วพิจารณาวินิจฉัย แต่กลับเพิ่มหนังสือเรียกหลักฐานไปที่ธนาคารไทยท努 สาขาพัฒนาพงศ์ เมื่อวันที่ ๑ และ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๓ อันเป็นวันเวลาที่ศาลกำลังไต่สวนคดีนี้ ทั้งๆ ที่ผู้ร้องไม่มีอำนาจสอบสวนคดีนี้แล้ว เพราะคดีได้ขึ้นสู่การพิจารณาของศาลแล้ว และการสอบสวนของคณะทำงานของผู้ร้องมีเจตนาตัดตอนพยานหลักฐานบางส่วนออกไปเพื่อมิให้ปรากฏในสำนวนอันมีผลทำให้คณะกรรมการของผู้ร้องซึ่งมิได้สอบสวนคดีนี้ด้วยตนเอง แต่วินิจฉัยตามข้อเท็จจริงที่คณะทำงานเสนอ ทำให้คณะกรรมการของผู้ร้องซึ่งมีอยู่ ๕ ท่าน พังข้อเท็จจริงเท่าที่ปรากฏในสำนวนตามที่คณะทำงานผู้สอบสวนจะรวบรวมเสนอมติของคณะกรรมการผู้ร้องแม้จะเป็นมติเอกฉันท์ก็รับฟังไม่ได้ ดังนั้น ผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องคดีนี้ เพราะการสอบสวนคดีนี้เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๑ ประกอบด้วยมาตรา ๒ (๑๑) และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๓ เท่ากับคดีนี้ผู้ร้องยังไม่มี การสอบสวน และเนื่องจากคดีนี้มีบทกำหนดโทษตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ว่าหากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จผู้ยื่นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ฐานะทางคดีนี้จึงมีฐานะเป็นคดีอาญา เพราะมีโทษหลวง ดังนั้น เมื่อยังไม่มี การสอบสวน ผู้ร้องจึงยังไม่มีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลเป็นคดีนี้ได้ โดยเทียบเคียงจากเรื่องอำนาจฟ้องของ พนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ซึ่งบัญญัติว่า ห้ามมิให้ พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาลโดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน นอกจากนี้ การใช้อำนาจของผู้ร้องในการสอบสวน การวินิจฉัย และการยื่นคำร้องคดีนี้ต่อศาลมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพ

ของผู้ถูกร้องซึ่งเป็นประชาชน ผู้ถูกร้องมีสิทธิที่จะยกการกระทำอันไม่ชอบของผู้ร้องขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในคดีนี้ได้ ทั้งนี้ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคสอง

ในการดำเนินคดีนี้ ผู้ร้องได้มอบหมายให้ นายกล้าณรงค์ จันทิก เป็นตัวแทนของผู้ร้องในฐานะผู้กล่าวหาเป็นผู้ดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนผู้ร้อง ซึ่งนายกล้าณรงค์ ควรจะนำพยานมาสืบให้ครบถ้วนตามประเด็นที่กล่าวหา ตามหนังสือของผู้ร้อง ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ แต่นายกล้าณรงค์ อ้างตนเองเป็นพยานเพียงปากเดียวเบิกความต่อศาลกล่าวหาผู้ถูกร้องในประเด็นต่างๆ นายกล้าณรงค์ ไม่ใช่คณะทำงานผู้ทำการสอบสวนในคดีนี้ ทั้งมิได้เป็นกรรมการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ การเบิกความของนายกล้าณรงค์ จึงเป็นการเบิกความในลักษณะเป็นพยานบอกเล่ารับฟังไม่ได้ ศาลจึงไม่อาจรับฟังคำกล่าวหาของผู้ร้องได้ และต้องถือว่า ผู้ร้องไม่สามารถนำสืบได้ตามข้ออ้างของตน ชอบที่ศาลจะยกข้อกล่าวหาและเพิกถอนคำวินิจฉัยของผู้ร้องด้วยเหตุนี้ด้วย

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ก่อนที่จะวินิจฉัยว่า ผู้ถูกร้องจงใจยื่นบัญชีหนี้สินอันเป็นเท็จหรือไม่สมควรวินิจฉัยคำแถลงการณ์ปิดคดีของผู้ถูกร้อง ดังนี้

ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าผู้ร้องไม่มีอำนาจยื่นคำร้องคดีนี้ เพราะการสอบสวนไม่ชอบนั้น ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑๓๑

“(๔) ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงรวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๒๕๑ และมาตรา ๒๕๖ ตามบัญชีและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้”

๑๓๑

มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใด.... จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ....”

วรรคสอง “เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป....” เห็นว่า ผู้ร้องเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริง รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกร้องตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ผู้ร้องย่อมมีสิทธิในการกำหนดวิธีการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความถูกต้องและเป็นจริงอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ร้องโดยเฉพาะ ศาลรัฐธรรมนูญไม่อาจก้าวล่วงวินิจฉัยถึงวิธีการตรวจสอบของผู้ร้องได้

ส่วนที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า นายกล้าณรงค์ จันทิก ไม่ใช่คณะทำงานผู้ทำการสอบสวนคดีนี้และมีได้เป็นกรรมการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ แต่มาเบิกความต่อศาลรัฐธรรมนูญ

จึงเป็นพยานบอกเล่ารับฟังไม่ได้นั้น เห็นว่ารัฐธรรมนูญได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไว้ตามมาตรา ๓๐๑ วรรคสองว่า “ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕๖ และมาตรา ๒๖๕ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๖๕ วรรคสอง “ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย” ดังนั้น อาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๖๕ วรรคสอง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ร้องจึงมีอำนาจแต่งตั้งนายก้านรงค์ จันทิก เป็นผู้แทนของผู้ร้องมาชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ คำชี้แจงของนายก้านรงค์ จึงมิใช่คำพยานบอกเล่า ศาลรัฐธรรมนูญรับฟังคำชี้แจงของ นายก้านรงค์ จันทิก ดังกล่าวได้

สำหรับข้อกล่าวหาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. นั้น เมื่อผู้ถูกร้องอ้างว่า สัญญาкупทั้งสามฉบับที่ผู้ถูกร้องทำกับบริษัท เอ เอ เอส ออโต้ เซอร์วิส จำกัด เกิดจากผู้ถูกร้องเคยกู้ยืมเงิน นายกฤษนันทร์ พลาฤทธิ์ เพื่อนำไปซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นเงิน ๔๕ ล้านบาท ต่อมา นายกฤษนันทร์ได้บอกผู้ถูกร้องว่า เงินที่ให้กู้ยืมเป็นเงินของบริษัท เอ เอ เอส ฯ และขอร้องให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากับบริษัท ฯ โดยตรง ซึ่งผู้ถูกร้องก็ยินยอม เมื่อผู้ถูกร้องถูกกล่าวหาว่าจงใจแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ โดยคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องเจาะจงว่าหนี้จำนวน ๔๕ ล้านบาท ตามสัญญาкупทั้งสามฉบับเป็นเท็จ จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงที่มาแห่งหนี้ตามสัญญาкупทั้งสามฉบับว่ามีความเป็นมาอย่างไร ดังนั้น ประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยจึงมีว่า มีการกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕ ล้านบาท ระหว่างผู้ถูกร้องกับนายกฤษนันทร์ พลาฤทธิ์ จริงหรือไม่ ซึ่งผู้ถูกร้องอ้างว่าในการกู้ยืมเงินครั้งนี้ ผู้ถูกร้องได้รับเงินสดจากนายกฤษนันทร์รวม ๑๓ ครั้ง เป็นเงิน ๔๕ ล้านบาทแล้ว และเหตุที่ต้องการเฉพาะเงินสดจากนายกฤษนันทร์ เพราะชอบใช้เงินสดไม่ชอบใช้เช็ค เห็นว่า หากเมื่อผู้ถูกร้องได้รับเงินสดที่กู้ยืมจากนายกฤษนันทร์แต่ละครั้งมาแล้ว ผู้ถูกร้องประสงค์จะเก็บรักษาไว้เองทั้งหมดหรือบางส่วน หรือจะต้องนำไปใช้จ่ายให้แก่บุคคลอื่นในภายหลัง หรือเพื่อใช้จ่ายในชนบทที่ห่างไกลจากธนาคาร การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ต้องการได้รับเฉพาะเงินสดก็นับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและมีเหตุผลอันควรอย่างยิ่ง เพราะสะดวกแก่ผู้ถูกร้องและผู้รับ แต่การที่ผู้ถูกร้องมีเป้าหมายแน่ชัดว่าเงินที่ได้รับมาทั้งหมดจะต้องจ่ายเป็นค่าซื้อหุ้นของบริษัททุกครั้ง และผู้ที่รับเงินไปก็คือนายเกรียง แต่ผู้เดียวซึ่งรู้จักขอบพอกันมาก่อน และเป็นการรับเงินไปในวันเดียวกับที่ผู้ถูกร้องได้รับมานั่นเอง ทั้งไม่ปรากฏว่านายเกรียง แสดงเจตนาว่าต้องการเฉพาะเงินสดเช่นเดียวกับผู้ถูกร้อง เมื่อผู้ถูกร้องมิได้มีความจำเป็นที่จะต้องเก็บรักษาเงินทั้งหมดหรือบางส่วนไว้ต่อไป หรือมีเหตุผลอย่างอื่นตามที่กล่าวมา

และการนำเงินไปซื้อหุ้นของบริษัทที่มีใช้กิจกรรมที่ทุจริตหรือผิดกฎหมายที่จะต้องปกปิดเป็นความลับหรือเป็นเรื่องน่าอับอาย และในฐานะที่ผู้ถูกร้องเป็นผู้กู้ก็จำเป็นต้องคำนึงถึงความสะดวกของนายกฤษณ์นัทร ผู้ให้กู้ และนายเกรียง ผู้ที่จะต้องรับเงินสดไปจากผู้ถูกร้องด้วย เพราะมิใช่มีการส่งมอบเงินสดกันเพียง ๒ ถึง ๓ ครั้งเท่านั้น แต่เป็นจำนวนถึง ๑๓ ครั้ง แต่แต่ละครั้งไม่ต่ำกว่าหนึ่งล้านบาท บางครั้งสูงถึงแปดล้านห้าแสนบาท ซึ่งแม้ว่าจะเป็นธนบัตรฉบับละหนึ่งพันบาทก็ตาม ย่อมจะก่อให้เกิดภาระยุ่งยากแก่ผู้ที่ต้องนำเงินสดจำนวนมากเดินทางไปมอบให้ผู้ถูกร้องที่บ้านถนนสนามบินน้ำ จังหวัดนนทบุรี และผู้ที่รับเงินไปจากผู้ถูกร้อง ทั้งจะต้องมีการตรวจนับก่อนมีการส่งมอบทุกครั้งด้วย การที่ผู้ถูกร้องต้องการเงินสดเพื่อนำไปชำระค่าหุ้นในกรณีนี้จึงน่าจะไม่ใช่สมเหตุผลนัก เพราะผิดวิสัยของวิญญูชนทั่วไปทั้งหลายจะพึงกระทำในกิจกรรมเช่นนี้ ทั้งปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเป็นลูกค้าของธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) สาขานนนทบุรี ประเภทกระแสรายวัน บัญชีเลขที่ ๐๒๖-๑-๐๐๓๗๕-๒ การที่ผู้ถูกร้องใช้บริการของธนาคารประเภทกระแสรายวัน แสดงว่าผู้ถูกร้องตั้งใจจะใช้เช็คเบิกเงินจากบัญชีของผู้ถูกร้อง ดังจะเห็นได้ว่า ในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกร้องขอใช้บริการ ผู้ถูกร้องเปิดบัญชีด้วยเช็คสั่งจ่ายเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (เอกสารผู้ร้องอันดับ ๓๔๗) และจากรายการบัญชีของผู้ถูกร้อง เฉพาะเดือนตุลาคม ๒๕๔๐ เพียงเดือนเดียว ผู้ถูกร้องนำเงินเข้าและเบิกเงินออกจากบัญชีดังกล่าวรวม ๑๗ รายการ ทุกรายการล้วนแต่ใช้เช็คทั้งสิ้น ไม่ปรากฏว่ามีรายการใดที่นำเงินสดเข้าบัญชีเลย (เอกสารผู้ร้องอันดับ ๓๕๖) ดังนั้น ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ชอบใช้เงินสดไม่ชอบใช้เช็คจึงขัดต่อเหตุผลและพยานเอกสารดังกล่าว นอกจากนั้น พยานหลักฐานของผู้ถูกร้องที่อ้างเพื่อสนับสนุนให้เห็นว่ามีการกู้ยืมเงินกันจริง ระหว่างผู้ถูกร้องกับนายกฤษณ์นัทร อาทิเช่น นายกฤษณ์นัทรอ้างว่า ได้ทำหลักฐานการรับเงินให้ผู้ถูกร้องเซ็นชื่อเมื่อได้รับเงินแล้วทุกครั้ง รวม ๑๓ ครั้ง เป็นเงิน ๔๕ ล้านบาท หลังจากนั้นได้ขอให้ผู้ถูกร้องทำสัญญาอยู่กับบริษัท เอ เอ เอส ฯ โดยอ้างว่า เนื่องจากที่ผ่านมาไม่มีสัญญากันชัดเจน เพื่อเป็นหลักฐานฟ้องร้อง เห็นว่าหลักฐานการรับเงินที่นายกฤษณ์นัทรให้ผู้ถูกร้องเซ็นชื่อเมื่อได้รับเงินแล้วทุกครั้ง แม้ผู้ถูกร้องจะอ้างว่าได้ทำลายไปแล้วหลังจากมีการทำสัญญาทั้งสามฉบับกับบริษัท เอ เอ เอส ฯ ซึ่งเอกสารหลักฐานการรับเงินดังกล่าว นายกฤษณ์นัทรอ้างว่าเป็นผู้ทำขึ้นเองเช่นเดียวกับเอกสารใบรับเงินที่มอบให้นายทรงชัย เมื่อได้รับเงินจากนายทรงชัยแล้วทุกครั้ง เมื่อปรากฏว่าเอกสารดังกล่าวทั้งสิบสองฉบับ มีข้อความระบุว่าใบรับเงิน ลงวันเดือนปีที่ทำ และมีข้อความว่า ข้าพเจ้านายกฤษณ์นัทร พลฤทธิ ได้รับเงินยืมจากนายทรงชัย อัจฉริยศิริฤทธิชัย เป็นเงินสดจำนวน.....บาท เรียบร้อยแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน โดยนายกฤษณ์นัทรลงลายมือชื่อเป็นผู้รับเงินในตอนท้ายของเอกสารทุกฉบับด้วย จึงน่าเชื่อว่าใบรับเงินที่นายกฤษณ์นัทรอ้างว่า นำไปให้ผู้ถูกร้องลงลายมือชื่อ

เมื่อรับเงินทุกครั้งก็จะต้องมีลักษณะและข้อความทำนองเดียวกับที่ทำให้นายทรงชัยเช่นเดียวกัน เห็นว่า หากมีการทำเอกสารการรับเงินกันจริงนายกฤษณ์นทร์จบการศึกษาจากโรงเรียนอัสสัมชัญพาณิชย์ ซึ่งหลักสูตรส่วนใหญ่จะเน้นหนักในด้านการค้าการพาณิชย์ จึงจำเป็นที่จะต้องทราบถึงกฎหมายพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องหนี้สินระหว่างบุคคลว่า หนี้สินเช่นไรจึงจะฟ้องร้องบังคับได้ตามกฎหมาย สำหรับเรื่องหนี้เงินนั้นประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๓ บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้แต่เพียงว่า การกู้ยืมเงินเกินกว่าห้าสิบบาทจะต้องมีหลักฐานการกู้ยืมเป็นหนังสือ และผู้กู้ยืมได้ลงลายมือชื่อไว้เท่านั้น ก็สามารถนำมาฟ้องร้องผู้กู้ยืมให้ชำระหนี้ได้ หากจำต้องทำในรูปแบบของสัญญาที่ทั้งสองฝ่ายจะต้องลงลายมือชื่อด้วยกันไม่ ซึ่งนายกฤษณ์นทร์ย่อมจะต้องทราบตัวบทกฎหมายในเรื่องนี้คืออยู่แล้ว มิฉะนั้นก็คงไม่ทำหลักฐานดังกล่าวให้นายทรงชัยยึดถือไว้ ดังนั้น เอกสารใบรับเงินที่นายกฤษณ์นทร์อ้างว่านำไปให้ผู้ถูกร้องเซ็นชื่อทุกครั้ง ย่อมเพียงพอที่จะเป็นหลักฐานในการฟ้องร้องผู้ถูกร้องได้อยู่แล้วตามบทบัญญัติดังกล่าว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำสัญญาขึ้นใหม่เพื่อเป็นหลักฐานในการฟ้องร้องขึ้นอีก การที่นายกฤษณ์นทร์ และกรรมการอื่นของบริษัท เอ เอ เอส ฯ ขอให้ผู้ถูกร้องทำสัญญากู้กับบริษัทดังกล่าวโดยตรง ในขณะที่ทราบดีว่ามีหลักฐานตามกฎหมายที่จะฟ้องร้องผู้ถูกร้องได้โดยชอบอยู่แล้ว จึงเป็นเหตุผลที่ไม่น่ารับฟัง และเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ถูกร้องขึ้นอีกโดยไม่จำเป็น เพราะผู้ถูกร้องจะต้องนำหุ้นของตนเองและภริยาในธนาคารเอเชีย จำกัด มาค้ำประกันหนี้ด้วย ทั้งยังเป็นการกล่าวเท็จต่อผู้ถูกร้องว่า เงินที่ให้กู้ยืมเป็นเงินของบริษัท เอ เอ เอส ฯ ทั้งหมด ทั้งๆ ที่นายกฤษณ์นทร์อ้างว่า เป็นเงินของตนกับพวกเพียงสองล้านบาทเท่านั้น นอกนั้นเป็นเงินของนายทรงชัย และยังทำให้ผู้ถูกร้องต้องรับภาระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากนายกฤษณ์นทร์เสียดอกเบี้ยให้นายทรงชัยเพียงร้อยละ ๑๒ ต่อปี ตามที่ปรากฏในบันทึกการกู้ยืมเงินระหว่างนายกฤษณ์นทร์กับนายทรงชัย ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ แต่เมื่อทำสัญญากู้กับบริษัท เอ เอ เอส ฯ ผู้ถูกร้องจะต้องเสียดอกเบี้ยถึงร้อยละ ๑๕ ต่อปี การที่นายกฤษณ์นทร์ และกรรมการอื่นของบริษัท ฯ ต่างอ้างว่า มีความเกรงใจและไม่กลัวผู้ถูกร้องจะโกง จึงขอร้องให้ทำสัญญากู้กับบริษัท ฯ โดยตรง ทั้งๆ ที่อ้างว่ามีหลักฐานการรับเงินของผู้ถูกร้องอยู่แล้ว จึงน่าจะขัดต่อเหตุผลและความรู้สึกนึกคิดของวิญญูชนทั่วไปที่มีความเกรงใจกันจะพึงกระทำ และหากนายกฤษณ์นทร์ยอมคืนเอกสารหลักฐานการรับเงินดังกล่าวให้ผู้ถูกร้องหลังจากมีการทำสัญญากู้ทั้งสามฉบับ และผู้ถูกร้องได้ทำลายเอกสารหลักฐานเหล่านั้นไปแล้ว เป็นความจริงตามที่ผู้ถูกร้องและนายกฤษณ์นทร์อ้าง นายกฤษณ์นทร์ก็ย่อมจะไม่มีหลักฐานอันใดที่จะเรียกร้องดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นก่อนการทำสัญญากู้กับบริษัท ฯ จำนวนสามล้านบาทที่จ่ายให้นายทรงชัยไปแล้ว ในตอนปลายปี ๒๕๓๕ จากผู้ถูกร้องได้ เพราะในการทำสัญญากู้ทั้งสามฉบับก็มิได้มีการกล่าวถึงดอกเบี้ยจำนวนสามล้านบาทนี้แต่อย่างใด ซึ่งหากมีการกู้ยืมเงินกันจริงก็ไม่น่าเชื่อว่า นายกฤษณ์นทร์จะประมาท

เดินเลื้อยหรือหลงลืมถึงขนาดยอมคืนหลักฐานการรับเงินให้ผู้ถูกร้องไปทำลาย โดยไม่คำนึงถึงดอกเบี้ยจำนวนสามล้านบาทดังกล่าว และแม้นายกฤษณ์นรินทร์จะเบิกความว่า ดอกเบี้ยจำนวนสามล้านบาทดังกล่าว กับเงินสดที่มอบให้ผู้ถูกร้องงวดแรกจำนวนสองล้านบาทนั้น ได้เบิกมาจากบัญชีรวมกันของสามคน หมายถึงตน นายอนุศักดิ์ และนายคลังก็ตาม เห็นว่าหากเป็นความจริง นายกฤษณ์นรินทร์ก็น่าจะนำบัญชีดังกล่าวมาแสดงต่อศาลหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิสูจน์ว่ามี การถอนเงินทั้งสองจำนวนออกจากบัญชีในช่วงเวลานั้นๆ แต่ก็หาปรากฏหลักฐานเหล่านี้เพื่อสนับสนุนคำเบิกความไม่ ข้ออ้างของนายกฤษณ์นรินทร์เกี่ยวกับการมอบเงินสดงวดแรกจำนวนสองล้านบาทให้ผู้ถูกร้อง และการชำระดอกเบี้ยให้นายทรงชัยแล้ว จำนวนสามล้านบาทด้วยเงินสด จึงเลื่อนลอยปราศจากพยานหลักฐานทำให้ไม่น่าเชื่อถือ แม้ว่านายกฤษณ์นรินทร์จะอ้างว่า เข้าใจว่ามีหลักฐานการชำระดอกเบี้ยอยู่ที่บริษัทก็ตาม ส่วนการไปรับเงินจากนายทรงชัย นั้น นายกฤษณ์นรินทร์ให้การในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ไปรับเงินจากนายทรงชัย ๑๒ ครั้ง ที่บ้านนายทรงชัย เป็นเงินสดทุกครั้ง การรับเงินแต่ละครั้งเป็นเรื่องระหว่างตนกับนายทรงชัยเท่านั้น ไม่ทราบว่ามีภริยานายทรงชัยทราบเรื่องนี้หรือไม่ แต่เมื่อมาเบิกความต่อศาล นายกฤษณ์นรินทร์กลับเบิกความว่า ส่วนใหญ่รับเงินกับนายทรงชัย จำได้ว่าจะมีสองหรือสามครั้งรับจากภริยานายทรงชัย คำให้การของนายกฤษณ์นรินทร์จึงขัดแย้งกับคำเบิกความอย่างเห็นได้ชัด เพราะให้การในตอนแรกเท่ากับเป็นการยืนยันว่า ไม่มีการรับเงินจากภริยานายทรงชัยเลยแม้แต่ครั้งเดียว เพราะไปรับจากนายทรงชัยเองทั้งสิ้นสองครั้ง และภริยานายทรงชัยอาจไม่ทราบเรื่องการกู้ยืมระหว่างตนเองกับนายทรงชัย เห็นว่าเหตุที่นายกฤษณ์นรินทร์เบิกความเช่นนั้นก็น่าเชื่อว่า เพื่อให้สอดคล้องกับเอกสารของเจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมืองที่มีหลักฐานว่า นายทรงชัยเดินทางไปต่างประเทศบ่อยๆ และบางครั้งในช่วงวันเวลาที่อ้างว่า มีการส่งมอบเงินกันนั้น เป็นช่วงเวลาที่นายทรงชัยเดินทางไปต่างประเทศแล้วนั่นเอง นอกจากนั้น นายกฤษณ์นรินทร์ยังเบิกความต่อไปว่า เมื่อได้รับเงินจากนายทรงชัยแล้ว ส่วนใหญ่จะส่งมอบให้นายอภัย แต่อาจจะมีครั้งหรือสองครั้ง นายอภัยบอกล่วงหน้าให้มอบให้กับลูกสาวของนายอภัย ซึ่งทำงานที่บริษัทเดียวกับนายกฤษณ์นรินทร์ ส่วนนายอภัย ให้การในชั้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า การรับเงินแต่ละครั้งเป็นการรับเงินระหว่างตนกับนายกฤษณ์นรินทร์สองคนเท่านั้นไม่มีบุคคลอื่น เมื่อผู้ถูกร้องมิได้นำนายอภัยและลูกสาวของนายอภัยมาเบิกความต่อศาล ข้อเท็จจริงที่ขัดแย้งกันดังกล่าว ย่อมทำให้พยานหลักฐานของผู้ถูกร้องมีพิรุณไม่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น เหตุผลประการสุดท้ายก็คือ ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจผู้ถูกร้องในสภาผู้แทนราษฎร ผู้ถูกร้องแถลงต่อสภาฯ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ มีใจความว่า เงินที่กู้มาจำนวน ๔๕ ล้านบาท ถูกนำไปลงทุนซื้อหุ้นในบริษัท รอยัล ลานนา ทาวเวอร์ จำกัด เป็นเงิน ๓๒ ล้านบาท นอกจากนั้น (ซึ่งจะต้องหมายถึงเงินอีก ๑๓ ล้านบาท) ลูกทั้งสี่คน

นำไปลงทุนทำไร่่อ่งในที่บริษัท ชาละวัน จำกัด และลงทุนเลี้ยงนกกระจอกเทศกับบริษัท ฟาร์มพิจิตรไทย ปศุสัตว์ จำกัด ที่จังหวัดพิจิตร แต่เมื่อไปให้การต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเมื่อมาเบิกความต่อศาล ผู้ถูกร้องกลับอ้างว่า เงินที่กู้มาทั้ง ๔๕ ล้านบาทนั้น ได้นำไปซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ฯ ทั้งหมด หาได้กล่าวถึงการลงทุนในบริษัท ชาละวัน ฯ และบริษัท ฟาร์มพิจิตรไทยปศุสัตว์ ฯ ว่านำเงินส่วนใดไปลงทุนในบริษัททั้งสองนี้หรือไม่อย่างไร เห็นว่าผู้ถูกร้องได้ทราบข้อกล่าวหาเกี่ยวกับเงินกู้จำนวน ๔๕ ล้านบาท ก่อนหน้านั้นแล้วอย่างน้อยหนึ่งวัน มิใช่ต้องตอบทันทีในวันเดียวกัน จึงมีเวลาพอสมควรที่ผู้ถูกร้องจะเตรียมคำชี้แจงในทางที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกร้องได้อย่างชัดเจนปราศจากข้อสงสัยและเป็นความจริงที่สาธารณชนสามารถพิสูจน์ได้ เพราะผู้ชมและผู้ฟังการถ่ายทอดโทรทัศน์และวิทยุทั่วประเทศย่อมให้ความสนใจเกี่ยวกับหนี้จำนวน ๔๕ ล้านบาทเช่นกัน เมื่อพิจารณาคำตอบของผู้ถูกร้องในสภา ฯ กับที่ให้การในภายหลังแล้ว จะเห็นได้ว่าข้อเท็จจริงแตกต่างกันมากในข้อสาระสำคัญ หาใช่แตกต่างกันเฉพาะในรายละเอียดหรือเกิดจากการหลงลืมไม่ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าการตอบในสภา ฯ มิได้ลงลึกในรายละเอียด ในกรณีนี้ย่อมจะฟังไม่ขึ้น เมื่อประมวลพฤติการณ์และพยานหลักฐานของผู้ถูกร้องซึ่งมีพิรุช และขัดต่อเหตุผลหลายประการดังที่วินิจฉัยมาแล้ว จึงไม่น่าเชื่อว่ามี การกู้ยืมเงินจำนวน ๔๕ ล้านบาทระหว่างผู้ถูกร้องกับนายกฤษณ์นทร์เกิดขึ้นก่อนผู้ถูกร้องทำสัญญาอยู่กับบริษัท เอ เอ เอส ฯ ตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง จึงไม่จำต้องวินิจฉัยพยานหลักฐานอื่นของผู้ถูกร้องต่อไปว่า มีการซื้อหุ้นของบริษัท รอยัล ลานนา ฯ ด้วยเงินที่ผู้ถูกร้องกู้ยืมจากนายกฤษณ์นทร์หรือไม่ เพราะไม่อาจทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด และเมื่อวินิจฉัยแล้วว่า ไม่มีหนี้เงินกู้จำนวน ๔๕ ล้านบาท ระหว่างบุคคลทั้งสอง การโอนหนี้หรือแปลงหนี้มาเป็นหนี้ของบริษัท เอ เอ เอส ฯ ตามสัญญาทั้งสามฉบับ จึงไม่อาจเกิดขึ้นได้ การที่ผู้ถูกร้องทราบว่ามีหนี้จำนวน ๔๕ ล้านบาท เกิดขึ้นระหว่างตนเองกับนายกฤษณ์นทร์ แต่ได้ทำสัญญาถือว่า เป็นหนี้บริษัท เอ เอ เอส ฯ รวมสามฉบับ เป็นเงิน ๔๕ ล้านบาท แล้วระบุในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินว่า มีหนี้จำนวนดังกล่าว พร้อมทั้งนำสำเนาสัญญาทั้งสามฉบับเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถึงสามครั้ง ย่อมถือได้ว่าผู้ถูกร้องจงใจแสดงบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและสำเนาสัญญาทั้งสามฉบับด้วยข้อความอันเป็นเท็จ

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พลตรี สนั่น จจรประศาสน์ ผู้ถูกร้อง จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง

นายจุมพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ